

Fra revolutionær til landsfader

Nye bøger om Vietnams moderne nationalhelt Ho Chi Minh giver mulighed for at gå i dybden. Detaljeret fransk biografi er nu oversat til dansk. Den ultimative biografi er på engelsk på omkring 700 sider

Af Wilfred Gluud

HO CHI MINH var et centralt symbol for den antikonkoloniale og revolutionære bevægelse i Vietnam, og under Vietnamkrigen blev han ophøjet til ikon for den tredje verdens kamp for frihed og selvstændighed. En af det tyvende århundredes store personligheder. I modsætning til de kommunistiske ledere i Kina og Sovjet, formåede Ho at skabe en solidaritet i den kommunistiske ledelse, som uden vanskeligheder overtog magten da Ho døde.

Hans popularitet i den vietnamesiske befolkning var enorm. Det symboliseres af det tilnavn han fik: Onkel Ho. Ho levede et meget enkelt liv og efterlod sig ingen familie. Hele Ho's liv var en kamp for Vietnams frihed. Han var den første blandt de betydelige kommunistiske ledere, der skabte en alliance

mellem den socialistiske målsætning og den nationalistiske bevægelse. Denne stærke forankring gjorde det muligt for ham at hindre, at det vietnamesiske kommunistparti blev splittet op på grund af striden mellem Sovjetunionen og Kina. Han var også den første der påpegede de undertrykte bønders betydning for revolutionen.

Der er mange spændende perioder af Vietnams historie man kan få lejlighed til at læse mere om. Var det den maoistiske indflydelse på Vietnams kommunister der fik jordreformen i 1955-56 til at gå for vidt, og var Ho Chi Minh delvis sat uden for indflydelse i denne proces?

Den såkaldte Nhan Van Giai-affære, også kendt som "De hundred blomster" i 1955-56, tilsvarende som i Kina. Eller magtkampen i partiet i slutningen af 1950'erne, hvor Le Duan

blev valgt til partisekretær i 1957 og den væbnede kamp i syd startede i 1960.

Fra revolutionær til ikon

Med sin nye biografi viser Pierre Brocheux at Ho Chi Minhs politiske verdensbillede var en syntese mellem elementer fra konfucianismen som han var opdraget med og den prægning han modtog uden for Vietnam: den internationale socialisme. Det er en fængslende biografi om en nationalist og revolutionær, der blev sit lands præsident. Bogen fortæller om Ho Chi Minh's fattige barndom og ungdom, hvor han blev præget af ønsket om at skabe et moderne uafhængigt Vietnam.

Pierre Brocheux er senior underviser ved Universitetet i Paris, og har skrevet om det moderne Vietnam. Beskrivelsen af de mange år i udlandet fra 1911 til 1944 indeholder

mange oplysninger, der ikke før har været tilgængelige. og forfatteren har anvendt de omfattende arkiver fra den franske kolonitid i Aix-en-Provence, bogens hovedvægt ligger på perioden frem til 1951, med et afsluttende kapitel om 50'erne og 60'erne. I en epilog giver forfatteren sit bud på en samlet opfattelse af mennesket og myten Ho hi Minh.

Den lange rejse 1911-1944

Ho Chi Minh tilbragte over 30 år i udlandet fra han forlod Vietnam på en fransk damper i 1911 som medhjælper i køkkenet. Efter ophold i USA og England kom han til Frankrig i 1917. Her blev han kendt som Nguyen Ai Quoc (patrioten Nguyen) der var en ivrig tilhænger af Vietnams uafhængighed og afskaffelse af Frankrigs koloniregime i Indokina. Han blev medlem af det franske socialistparti, men opdager de ikke interesserer sig for kolonierne. Han låner Karl Marx' Kapitalen, men ender med at anvende den som hovedpude. Derimod begejstres han af Lenins teser om de nationale og koloniale spørgsmål, og "teserne giver ham det indtryk, at revolutionen udgør et alternativ til reformernes langsomme og juridisk baserede vej, en udvej i forhold til stormagterne, som bestemmer over verdens skæbne, undertiden imod de involverede folkeslags vilje og ønske". På Socialistpartiets kongres i 1920 taler han til fordel for de undertrykte indfødte, og ender med at tilslutte sig udbryderne der danner det franske kommunistparti. Fra 1922 er han med til at udgive ugeskriftet Le Paria som er talerør for de koloniale modstandere. I 1923 rejser han til Moskva, som på det tidspunkt tiltrækker revolutionære fra hele verden. Han når ikke at møde Lenin der er alvorligt syg, men deltager i hans begravelse. I Moskva er han meget aktiv med møder og samtaler, artikelskrivning og deltager i flere vigtige kongresser, hvor han taler om kolonispørgsmålet. I 1924 sendes han

Tegning af Ho Chi Minh fra Le Paria august 1922.
Franskmændene siger:
"Skynd dig, navnløse! Lad mig se din loyalitet!! I Guds navn!!!
På cykelhjulet står der: Civilisation, undertrykkelse, organisering, assimilation, beskyttelse, udbygning.

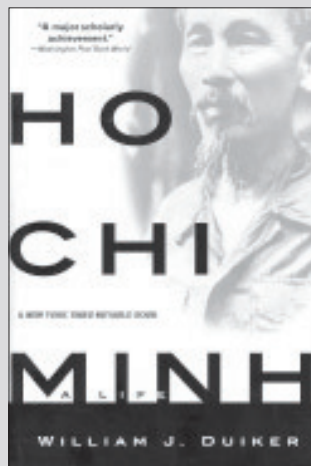

Ho Chi Minh vander planter i præsidentpaladsets have først i 1960'erne

Biografier

Pierre Brocheux: Ho Chi Minh - fra revolutionær til ikon. Schönbergs forlag 2007, 352 sider Illustreret med s/h fotos, 299 kr.

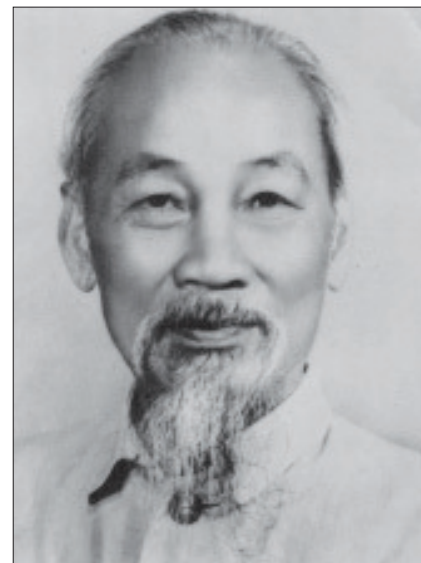

William J. Duiker: Ho Chi Minh - a life. Paperback 752 sider, 12,95 £ på Amazon.co.uk

til Canton som Kominterns udsending ved det for nyligt stiftede Kinas Kommunistiske Parti. Og for at oprette en revolutionær indokinesisk organisation. Under opholdet bliver han gift i oktober 1926. I 1927 overtager nationalisterne kontrollen over Canton, og han må flygte og efterlade sin kone. Via Hongkong, Shanghai og Vladivostok vender han tilbage til Moskva. I 1928 rejser han til Thailand, og 1929 videre til Hongkong, for at forberede grundlæggelsen af et kommunistisk parti, hvilket lykkes i februar 1930. I 1931 bliver han arresteret af det britiske efterretningsvæsen i Hongkong. Han er lige ved at blive udleveret til det franske politi og fængsel og måske dødsdom i Vietnam. Efter løsladelsen i 1932 lykkes det ham at undslippe til Shanghai og i 1934 er han tilbage i Moskva. Her er underviser han på De Orientalske Arbejderes Universitet, men er ellers kørt ud på et sidespor, måske under mistanke for nationalistiske tendenser. I 1938 er han lige ved at blive arresteret, men det lykkes ham at få lov til at rejse til Kina. Her bliver han kommandant i den kommunistiske hær. Det lykkes ham at samle og undervise en gruppe vietnamesere, og sammen med dem gænger han endelig Vietnam den 8. februar 1941. Her organiserer kommunisterne sig i befriede områder langt oppe i bjergene. I august 1942 tager han igen til Kina, hvor han er så uheldig et blive arresteret af nationalisterne. Han frigives i oktober 1943 og får af nationalisterne lov at uddanne vietnamesere til anti-japanske aktiviteter. I august 1944 får han lov at rejse til Vietnam og er tilbage i guerilla-basen den 20. september.

Grundig politisk analyse

Hvis man er god til engelsk er William J. Duikers bog "Ho Chi Minh - a life" klart den bedste fremstilling. Men den er også på omkring 700 sider. En massiv men meget

Det officielle portræt af Ho Chi Minh 1965

læsbar biografi, som beskriver en pragmatist som frem for alt ønskede et uafhængigt Vietnam. Duiker's biografi beskriver en stor patriot, revolutionær, diplomat og strateg som grundlagde det moderne Vietnam. Ho's gode karakter, moral, simple liv, beskedenhed og mod skinner gennem bogen. Bogens styrke ligger i dens kobling mellem beskrivelsen af Ho Chi Minh og de politiske begivenheder han tog deltog i.

Duiker er pensioneret professor i historie fra Penn State University i USA. Han var diplomat i Saigon i midt-1960'erne. Han har brugt over 20 år på at samle informationer fra interviews og fra arkiver i Vietnam, Kina, Rusland og USA.

"Halvt Lenin, halvt Gandhi" har Duiker kaldt Ho Chi Minh. Den amerikanske forfatter Francis Fitzgerald har skrevet en meget levende omtale af bogen og Ho Chi Minhs liv til New York Times, da bogen udkom i år 2000. Læs den og bogens første kapitel på vores hjemmeside.

Udgivelser på dansk

"Vietnams historie" af Hans Hägerdal er et godt sted at begynde. Schönberg 2006, 354 sider pris 299 kr.

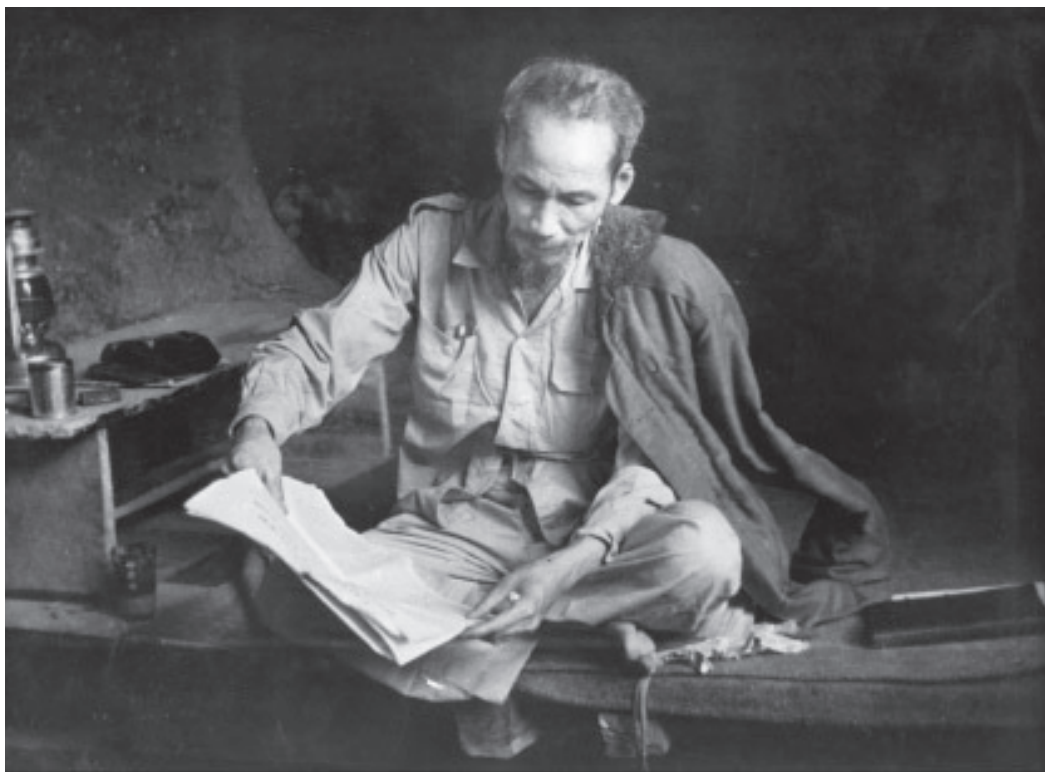
Hvis man vil læse hvad Ho Chi Minh selv har skrevet, er der på dansk udgivet "Frihedens værksted : udvalgte tekster" forlaget Demos, 1975. 304 sider. DVF har stadig enkelte til salg

til kun 75 kr. og den franske forfatter Jean Lacouture skrev et politisk portræt under Vietnam-krigen, som fortsat holder. Stig Vendelkærs forlag 1967, billigbog 280 sider.

Forlaget Flachs har udgivet en 64 siders billed-biografi "Ho Chi Minh" af Philip Steele (2003) til 184 kr.

Der findes også to bøger, begge med titlen "Vietnam", en kortfattet historie og landefakta på 32 sider af Robert Gott til 190 kr, og en tekst om nutidens Vietnam på 61 sider af Edward Parker (2005) til 209 kr.

**Se på www.bibliotek.dk hvor de kan lånes og bestil hjem til dit lokale bibliotek
Fotoserie, video, links og bøger på
www.davifo.dk**

Ho Chi Minhs regering levede i eksil i bjergene fra 1946 til 1954

Dagbog fra fængslet

Ho Chi Minh var i 1942-43 fængslet i 14 måneder i Kina af de nationalistiske Guomindang tropper (Chiang Kai-Shek). Under opholdet skrev han digtene 'Dagbog fra fængslet'. Dagbogen handler om sult, søvnløshed, udlængsel og kærlighed til frihed. Udgivet på dansk i 1970 af forlaget Demos, 112 sider. Oversætteren Vagn Søndergård skriver i forordet: "Dagbog fra fængslet er ikke en digtsamling komponeret og ordnet ud fra digtenes indhold, men en dagbog hvis optegnelser er formede som digte."

Morgen

*Morgensolens stråler bestiger fængselsmuren
Og når til fængselsporten som forbliver lukket
Endnu tøver natten i fængslets dybe mørke
Men pludselig er lyset hos os, skabt for vore øjne
Vi vågner og står op og går på jagt på vore lus
Nu er klokken otte. Nu kaldes der til morgenmad
Følg så med kammerat og tag hvad du kan få
Vi som har tålt så meget må få det godt – engang*